

1. ਸਲਾਨਾ ਲਿਖਤੀ ਪਰੀਖਿਆ

(Year End Written Exam - 80 Marks)

ਇਕਾਈ /ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਖੇਤਰ	ਅੰਕ	ਪੀਰੀਅਡ	
ਭਾਸ਼ਾ			
(ਓ) ਅਡਵਾਂਸ ਪੜ੍ਹਨ ਕੌਸ਼ਲ	5	10	
(ਅ) ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਿਖਣ ਕੌਸ਼ਲ	15	25	
(ਇ) ਪਿੰਗਲ ਦੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ	20	40	
ਸਾਹਿਤ	40	85	

2. ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ

(Internal Assessment - 20 Marks)

1. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (PROJECT)	10 ਅੰਕ
2. LS/ ਸੁਣਨ, ਬੋਲਣ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ	5 ਅੰਕ
3. ਲਿਖਤੀ (ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਮੌਕੇ ਉੱਤੇ ਲਿਖਣਾ)	5 ਅੰਕ

I. ਭਾਸ਼ਾ 40

(1) ਅਡਵਾਂਸ ਪੜ੍ਹਨ ਕੌਸ਼ਲ

ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਇੱਕ ਅਣਡਿੱਠਾ ਪੇਰਾ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ

(2) ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲਿਖਣ-ਕੌਸ਼ਲ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਖੇ ਜਾਣਗੇ

1. ਅਖਬਾਰਾਂ ਲਈ ਰਿਪੋਰਟ ਰਚਨਾ (100 ਸ਼ਬਦ) (**ਚੋਣ ਅਧਾਰਿਤ**)

2. ਸਮਾਜਿਕ, ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ 200-250 ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਚ ਲੇਖ

(ਚੋਣ ਅਧਾਰਿਤ)

(3) ਪਿੰਗਲ ਦੇ ਰੂਪ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ	20
1. ਅਲੰਕਾਰ : ਅਨੁਪਾਸ, ਰੂਪਕ, ਉਪਮਾ	4
ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਉਦਾਹਰਨ (ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)	
2. ਰਸ : ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਰਸ, ਹਾਸ ਰਸ, ਕਰੁਣਾ ਰਸ	3
ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਉਦਾਹਰਨ (ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)	
3. ਅਲੰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਸ (ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ)	3
4. ਅਖਾਣ : ਉ ਤੋਂ ਹ ਤੱਕ	5
(ਉ) ਅਖਾਣ (ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)	(1X3)
(ਅ) ਅਖਾਣ (ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ)	(1X2)
5. ਸ਼ਬਦ ਸ਼ੁੱਧੀ	5
(ਉ) ਅਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨਾ (ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ)	(1X3)
(ਅ) ਸ਼ੁੱਧ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ (ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ)	(1X2)
II. ਸਾਹਿਤ	40
(1) ਕਵਿਤਾ	
ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਦੋ ਕਾਵਿ-ਟੁਕੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ	(2+4)=6
(2) ਵਾਰਤਕ	
ਦਿੱਤੇ ਗਏ 7 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ 5 ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ	(2X5)=10
(3) ਨਾਟਕ	
ਨਾਟਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਸਤੂ, ਪਾਤਰ ਚਿਤਰਨ ਅਤੇ ਕਥਾਨਕ ਸੰਬੰਧੀ ਦਿੱਤੇ 2 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੱਲ ਕਰਨਾ	(1X8)=8
(4) I. ਬਹੁਵਿਕਲਪੀ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ	(1X4)=4
II. ਅਤਿ ਛੋਟੇ 4 ਪ੍ਰਸ਼ਨ	(1X4)=4
(5) ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ—ਕਵਿਤਾ ਤੇ ਨਾਟਕ ((ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਨਿਕਾਸ))	8

ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਅਤੇ ਚੌਣਵੇਂ ਪਾਠ

*ਚੌਣਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ

1. **ਵਾਰਤਕ ਗਿਸ਼ਮਾਂ**—ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ, ਸੈਂਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਸੈਕੰਡਰੀ ਐਜ਼ੂਕੇਸ਼ਨ, ਪ੍ਰੀਤ ਵਿਹਾਰ, ਦਿੱਲੀ-92

(1) ਕਿਰਤ ਤੇ ਮਿੱਠਾ ਬੋਲਣਾ	(2) ਰੱਸਣਾ ਤੇ ਕੂਕਣਾ
(3) ਘੜੱਮ ਚੌਧਰੀ	(4) ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੇਡੀਅਮ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ
(5) ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਾ	(6) ਝੜੈ ਕਦੇ ਨਾ ਝੂਗਹਿ ਮੂੜੇ

2. **ਕਾਵਿ ਰੰਗ**—ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ, ਸੈਂਟਰਲ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਸੈਕੰਡਰੀ ਐਜ਼ੂਕੇਸ਼ਨ, ਪ੍ਰੀਤ ਵਿਹਾਰ, ਦਿੱਲੀ-92

(1) ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ	(2) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ
(3) ਬੁੱਲ੍ਹੇਸ਼ਾਹ	(4) ਵਾਰਿਸ ਸ਼ਾਹ
(5) ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ	(6) ਬਚਨ ਬੇਦਿਲ

3. **ਗਿਸ਼ਤੇ (ਨਾਟਕ), ਵਰਿਆਮ ਮਸਤ**, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ, ਸ਼ਿਲਾਲੇਖ, 4/32 ਸ਼ੁਭਾਸ ਗਲੀ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਗਰ, ਦਿੱਲੀ-32

ਗਿਆਨੁਵੰਡੀ ਜਮਾਤ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਅੰਕ ਬਣਤਰ (ਕੁੱਲ ਅੰਕ 80) (ਅਪ੍ਰੈਲ 2019 ਤੋਂ ਮਾਰਚ 2020)

ક્રમ નં.	સિંહદાર સિધ્યાઉણ દી મુલાકાન વિષે/કેસન	અડિ હૈટે પ્રસન 1 અંક	હૈટે પ્રસન 2,3 અંક	હૈટે પ્રસન 4,5,6 અંક	અડિ લેને પ્રસન 8થી 10 અંક	અંક	%
1.	પ્રસના દીઓ કિસાન જાદ રેખણેર (પાઠ પુસ્તકાં તે આપારઠ) સાહિત્ય	4(હૈટે પ્રસન)(VSQ) 4 (બગ્ચવિકલ્પ)(MCQ)	5(2 અંક વાલે) (SQ)	1(6 અંક)(LQ)	1(8 અંક)(LQ)	40	50.00%
2.	સમઝ-મુશ્ક અપારઠ (વિજાન બેપ-અન્ડિના પેરા)	5 (હૈટે પ્રસન)(VSQ)	--	1(8 અંક)(LQ)		5	6.25%
3.	વિહારક (વિહારક ગિઆન દે નદે સિપાઠ)	6(હૈટે પ્રસન)(VSQ) 7(બગ્ચવિકલ્પ)(MCQ)	1(3 અંક વાલે) (SQ)	1(4 અંક વાલે) (LQ)		20	25.00%
4.	મિરનટાઉમબ (સાધીઓ જાં વિચાર દી પરખ લદી રચનાઉમબ મુલાકાન)	----		1(5 અંક) (LQ) 1(10 અંક) (LQ)		15	18.75%
	કુલ અંક					80	100%

ਜਮਾਤ ਗਿਆਰੂਵੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ
Guidelines for Internal Assessment

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (PROJECT)
ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼

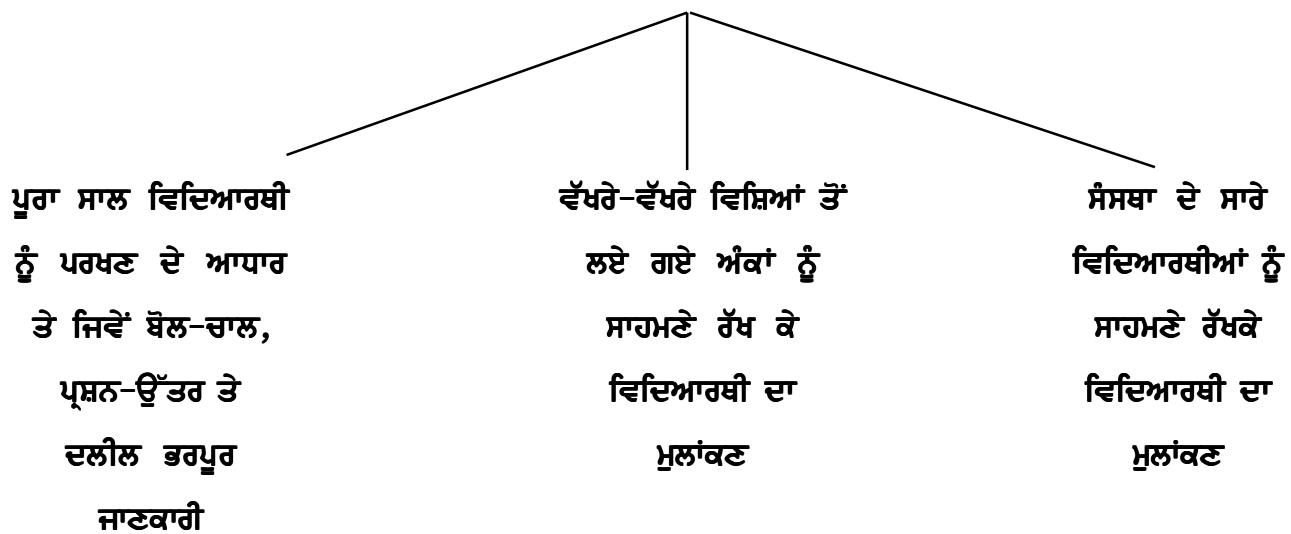
1. ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਤੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ।
2. ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 10 ਤੋਂ 15 ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ।
3. ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।
4. ਅਧਿਆਪਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰੇਗਾ।
5. ਅਧਿਆਪਕ ਹਰੇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਤੇ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।
6. ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਝ ਸਿੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸੰਬੰਧੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਤਸੱਲੀ ਬਖਸ਼ ਜੁਆਬ ਦੇ ਸਕੇ।
7. ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਲਾਸ ਰੂਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰੇਗਾ।
8. ਅਧਿਆਪਕ ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰੇ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਉਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਉਦੇਸ਼

1. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।
2. ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੌਕੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤੇ ਆਲੋ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਨਿਖਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।
3. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਉਣੀ ਹੈ।
4. ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਾਹੀਂ ਦਲੀਲ ਭਰਪੂਰ ਤਕਨੀਕ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ।
5. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਾਹੀਂ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੇਗਾ।
6. ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਨੂੰ ਬਹੁ-ਅਯਾਮੀ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਧ ਦੇਵੇਗਾ

1. ਜਾਣ-ਪਛਾਣ
2. ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ
3. ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਸਾਰਬਕਤਾ ਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ
4. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਪੱਖ
5. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਤੇ ਸੁਝਾਅ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਅੰਕ ਮੁਲਾਂਕਣ

1. ਸਹੀ ਵਿਸ਼ਾ ਚੋਣ ਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ	2 ਅੰਕ
2. ਬੋਜ ਭਰਪੂਰ ਵਿਆਖਿਆ	5 ਅੰਕ
3. ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ (VIVA)	3 ਅੰਕ
ਕੁਲ	10 ਅੰਕ

ਨੋਟ—ਪਗੀਖਿਆਕ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਕੁੱਝ ਚੋਣਵੇਂ

ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ (PROJECT)

1. ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ (ਲੋਕਨਾਚ, ਲੋਕਗੀਤ, ਲੋਕ ਬੋਲੀਆਂ)
2. ਪੁਸਤਕ ਸਮੀਖਿਆ
3. ਸਲੋਗਨ ਲੇਖਣ
4. ਪੇਂਡੂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜੀਵਨ
5. ਸਮਾਜਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ (ਦਾਜ਼, ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ, ਨਸ਼ੇ)
6. ਮਾਂ ਬੋਲੀ (ਮਹਤੱਤਾ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ)
7. ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵਾ
8. ਪੰਜਾਬੀ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ
9. ਪੰਜਾਬੀ ਹਾਰ-ਸ਼ਿੰਗਾਰ
10. ਵਿਰਾਸਤੀ ਖੇਡਾਂ